

Ob mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami

| Avtorici: Tina Morel in Špela Bezjak Zupančič | Mentorica: prof. Mateja Grmek |

| Predmet: ITS družboslovje | Šolsko leto: 2020/21 |

Mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami

25. 11.

**STOP
VIOLENCE
AGAINST
WOMAN**

Zakaj ga obeležujemo?

Da se spomnimo, da je kakršna koli oblika nasilja nad ženskami **nedopustna** in je **kršenje človekovih pravic**.

Zakaj ga obeležujemo na ta dan?

Kot spomin na leto 1960, ko so bile umorjene sestre Mirabal, politične aktivistke iz Dominikanske republike.

Kaj je nasilje?

„Dejaven odnos do koga, značilen po uporabi sile, pritiska; dejanje ali ravnanje, ki ni v skladu z bistvenimi, resničnimi značilnostmi, zakonitostmi česa.“ (SSKJ)

Nasilje je kršenje človekovih osebnih pravic in človekovih osebnih mej

Dobri medosebni odnosi so, ko vsi vključeni spoštujejo človekove pravice in osebne meje posameznikov.

Naše pravice in meje se končajo tam, kjer se začnejo pravice in meje drugih.

Nasilje je zloraba moči

Imamo pravico do uporabe moči, ne pa do zlorabe moči. Zloraba moči pomeni, da jo nekdo uporabi za škodovanje drugi osebi, za ponižanje drugih.

Nasilje nad ženskami

»vsako dejanje nasilja, ki temelji na spolu in ima za posledico ali je verjetno, da bo imelo za posledico fizično, spolno ali psihično škodo ali trpljenje žensk. Vključene so tudi grožnje s takšnimi dejanji, odvzem ali samovoljna omejitev prostosti, ne glede na to, ali se to dogaja v zasebnem ali javnem prostoru.«

OZN, 1993: Deklaracija o odpravi nasilja nad ženskami

PO VSEM SVETU JE NASILJE NAD ŽENSKAMI PROBLEM – ZAKAJ?

ZARADI ZGODOVISKO NEENAKIH MOČI MED MOŠKIMI IN ŽENSKAMI PRIDE DO NADVLADE MOŠKIH in DISKRIMINACIJE OZIROMA PODREJENOSTI ŽENSK.

»Nasilje nad ženskami je skrajna oblika nadzora moških nad ženskami. Z nasiljem moški potiskajo ženske v podrejen položaj v primerjavi z moškimi.«

Oblike nasilja

a) PSIHIČNO NASILJE

- Zloraba moči ene ali več oseb, ki po navadi poteka na besedni ravni. Žrtev poniža, prestraši in razvrednoti.

Primeri psihičnega nasilja:

- zmerjanje
- žaljenje
- ponižanje
- grožnje z besedami, kričanje
- izoliranje osebe od drugih
- ignoriranje
- nadzorovanje . . .

b) FIZIČNO ALI TELESNO NASILJE

- Zloraba fizične sile ali grožnja z uporabo fizične sile.
- Usmerjeno je na človekovo telo.
- Izrazitejša stopnja nasilja, ki se začne s psihičnim nasiljem.

Primeri fizičnega nasilja:

- brcanje
- udarci z roko/predmeti
- odrivanje, porivanje
- Klofutanje
- omejevanje gibanja
- napadi z orožjem
- umor
- davljenje, dušenje
- neželjeno dotikanje. . .

c) SPOLNO NASILJE

- Vsa dejanja povezana s spolnostjo, ki jih žrtev čuti kot prisilo.
- Žrtve so po navadi šibkejše kot povzročitelji.

Primeri spolnega nasilja:

- neželjeno slačenje
- neželjeno poljubljanje, otipavanje
- prisiljen spolni odnos
- razkazovanje telesa
- neprimerno fotografiranje
- spolno nadlegovanje
- trgovanje in prisila v prostitucijo
- izsiljena nosečnost
- prisiljen splav . . .

č) EKONOMSKO NASILJE

- Nadvlada nad žrtvijo s pomočjo finančnih sredstev in sredstev za preživetje.
- Žrtev postane odvisna od povzročitelja,

ga težje zapusti.

- Žrtev se z nasiljem (navidezno) „sprijazni“.

Primeri ekonomskega nasilja:

- odvzeta pravice do zaposlitve
- nadzor moškega nad prihodki ženske (ženski da samo določeno vsoto denarja)
- ženska vse svoje dohodke porabi za gospodinjstvo
- neplačevanje preživnine (če so starši ločeni)
- siljenje druge osebe v finančno odvisnost
- siljenje v jemanje posojil, kreditov, sklepanje pogodb . . .

Posledice nasilja nad ženskami

Kakšne posledice bo imelo nasilje nad ženskami je odvisno od:

- značilnosti zlorabe
- podpore drugih
- sposobnosti za soočanja s stresom
- odziva okolice
- ...

Posledice:

- občutek strahu
- slaba samopodoba
- tesnoba
- prevzem odgovornosti za nasilje
- osamljenost
- umik vase
- alkoholizem
- samopoškodovanje
- težave v duševnem zdravju
- občutek krivde, sramu
- ...

Za nasilje je vedno odgovoren tisti, ki ga povzroča

Vsaka oseba je odgovorna za svoje vedenje, tudi za povzročeno nasilje. Ne glede na to, kaj druga oseba reče ali naredi, odgovornost za povzročeno nasilje je vedno na strani povzročitelja.

Žrtve nasilja odgovornost za doživljanje nasilja pogosto pripisujejo sebi.

Povzročitelji nasilja odgovornost pogosto prelagajo na žrtev:

»Izzivala me je.«

»Če bi skuhala večerjo, se mi ne bi bilo treba jeziti.«

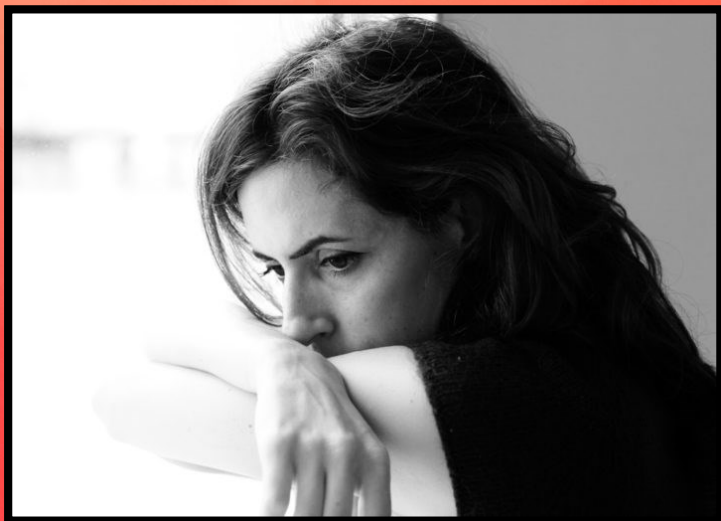
»Kričala je name in sem jo moral ustaviti.«

"Tudi ona je nasilna do mene."

To pri žrtvi vzbudi še dodatne občutke krivde.

Zakaj se žrtve nasilja temu ne uprejo?

» Stara sem 54 let, poročena sem bila 34 let. Celo življenje sem trpela v upanju, da bo nekoč bolje...Ko so otroci odrasli in odšli na svoje je postalo neznosno. Ko sedaj pogledam nazaj, je bilo kot najhujša nočna mora.«

- nasilja ne prepoznajo
- strah pred nasilnežem
- nasilje postane vsakodnevno in samoumevno
- ne ukrepajo takoj, upajo da se to ne bo več ponovilo
- nimajo zatočišča, kjer bi se počutile varno
- si ne upajo, ne želijo povedati drugim
- nimajo denarja

»Preživela sem srčno kap in po tej izkušnji dojela, da če želim živeti, moram proč. Tako se je začelo moje potovanje za svobodo.«

- Nasilja ni prijavilo policiji ali drugi organizaciji kar 67% žensk.
- 33% žensk je v otroštvu doživelo spolno nasilje odrasle osebe.

SPOLNO NADLEGOVANJE PO 15. LETU JE DOŽIVELO 55% ŽENSK

Pomoč žrtvam

»V varni hiši ste dobrodošle, zaposlene vas cenijo, vas spoštujejo in vam prisluhnejo. V tej hiši sem se počutila svobodno dobrodošlo vseh 8 mesecev bivanja. Bila sem deležna lepih besed in objemov.«

Nasilje je potrebno čimprej prijaviti!

NEVLADNE ORGANIZACIJE

- Društvo SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja
- Zavod EMMA, Center za pomoč žrtvam nasilja
- Društvo za nenasilno komunikacijo
- Društvo Ženska svetovalnica
- Društvo KLJUČ – Center za boj proti trgovini z ljudmi
- Združenje proti spolnemu zlorabljanju
- ...

VLADNE ORGANIZACIJE

- Centri za socialno delo
- Policija
- Varne hiša

Raziskava o nasilju nad ženskami v Evropski uniji

Agencija Evropske unije za temeljne pravice (FRA), 2012

V raziskavi je sodelovali 42 000 žensk iz držav članic EU. Podatki kažejo da je nasilje nad ženskami huda zloraba človekovih pravic. EU tega ne sme spregledati in opozarja na ozaveščanje o nasilju.

- 33% žensk je od svojega 15. leta doživelo fizično in/ali spolno nasilje.
- 22% žensk je od svojega 15. leta bilo žrtev fizičnega in/ali spolnega nasilja svojega partnerja.
- Žrtve zalezovanje in spolnega nadlegovanja po spletu so predvsem mlade ženske (18-29 let).
- 12 % žensk je navedlo, da jih je pred 15. letom starosti spolno zlorabila odrasla oseba ali pa nad njimi zagrešila spolni incident, kar pomeni, da je v EU takih žensk 21 milijonov.

Nasilje, ki ga povzročajo ženske

- Raziskave kažejo, da so ženske povzročiteljice nasilja v le 5% primerov.
- Obstajajo nekatere pomembne razlike med povzročiteljicami in povzročitelji:
Nasilje, ki ga povzročajo ženske:
 - nima hujših fizičnih posledic,
 - Ženske hitreje sprejmejo odgovornost za vedenje,
 - ženske iščejo vzroke za nasilje v sebi, moški pa v drugih.

Mlade je potrebno naučiti, kako prepoznati nasilje v zvezi

PRIMERI NASILJA V ZVEZI:

- Včasih se bojim osebe, s katero sem v zvezi.
- Strah me je reči NE in zaradi tega trpim.
- Bojim se prekiniti zvezo.
- Fantu/dekletu moram poročati o vsem, kar naredim, kam grem in s kom se družim.
- Fant/dekle me neprestano obtožuje, da se spogledujem ali/in da ga/jo varam ...
- Fant/dekle me ponižuje, kritizira.
- Fant/dekle me nagovarja k uživanju alkohola ali/ in drog. Fant/dekle mi grozi.
- Fant/dekle želi, da sem ves čas z njim/njo in da se ne družim z drugimi.
- Fant/dekle me je udaril/udarila, fizično poškodoval/poškodovala, porinil/porinila.
- Fant/dekle me nagovarja ali sili v spolnost, čeprav si tega trenutno ne želim.
- Fant/dekle mi ne pusti, da bi se oblačil/oblačila, kot želim.
- Fant/dekle je včasih do mene ljubeč/ljubeče, drugič pa vzkipljiv/vzkipljivo, nespoštljiv/nespoštljivo, odrezav/odrezava.

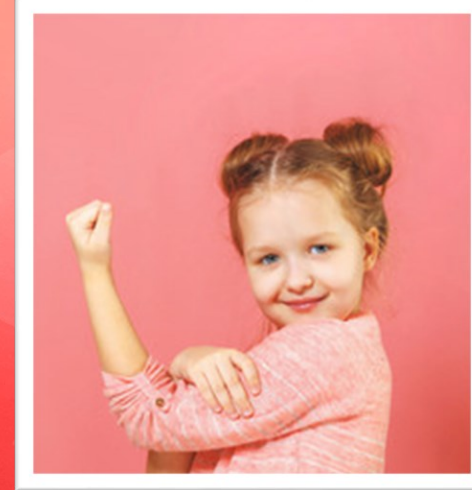
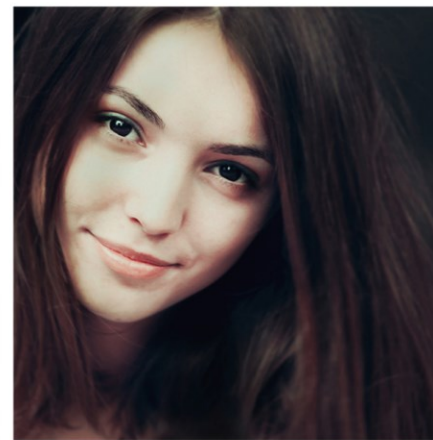

V zvezi brez nasilja

- Svoje mnenje izražaš brez strahu, da boš ponižan/ponižana ali ogrožen/ogrožena.
- Imaš pravico do odločanja o svojem telesu, intimnosti, čustvovanju, razmišljanju, mnenju in lastnini.
- Spoštuješ in si spoštovan/spoštovana.
- S fantom/dekletom sta enakovredna.

- Tvoje potrebe so enako pomembne kot potrebe tvojega fanta/dekleta.
- Medsebojno se spodbujata in podpirata.
- Sklepaš kompromise, se dogovarjaš.
- Spolne odnose imata, ko si to oba želita.
- Imaš pravico in možnost, da se pri spolnih odnosih zaščitiš.
- Vsak v zvezi izbira in ohranja stike s tistimi osebami, s katerimi želi. Odnos lahko kdorkoli v zvezi brez strahu prekine, če se tako odloči.

» Drage moje ženske, samo korajžno naprej in nikar se ne ozirajte nazaj. Začnite živeti, saj ste tega vsekakor vredne!«

Viri in literatura

- <https://www.drustvo-dnk.si/o-nasilju/nasilje-nad-zenskami.html>
- <https://www.drustvo-dnk.si/o-nasilju/kaj-je-nasilje.html>
- <https://www.policija.si/medijsko-sredisce/sporocila-za-javnost/sporocila-za-javnost-gpue>
- https://www.drustvo-dnk.si/images/publikacije/2019-nasilne_zveze_so_brez_veze.pdf
- <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/5585>
- <http://www.drustvo-zenska-svetovalnica.si/nasilje-nad-zenskami/kaj-je-nasilje>
- <https://www.bibaleze.si/starsi/nasilje-nad-zenskami-je-prisotno-v-vseh-druzbenih-slojih.html>
- <https://metinalista.si/nasilju-se-je-treba-upreti-takoj/>
- <http://www.prepoznajnasilje.si/nasilje-v-druzini/pomoc-zrtvam>
- https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-at-a-glance-oct14_sl.pdf
- Prelesnik Korošic, N. (2020), Niste same! 25. november – mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami. *Hrpelje - Kozina občinsko glasilo*, 9, st. 17.

Viri slik

- <https://www.mladina.si/189882/problem-nasilja-nad-zenskami-se-tice-vseh-nas--ne-samo-zensk> (pridobljeno dne 6.11.2020)
- <https://www.shutterstock.com/search/woman+hurt+violence> (pridobljeno dne 6.11.2020)
- <https://www.foxnews.com/health/women-with-no-fear-feel-panic-in-experiments> (pridobljeno dne 6.11.2020)
- <https://www.healthline.com/health/how-to-stop-bullying> (pridobljeno dne 6.11.2020)
- <https://www.forbes.com/sites/bryanrobinson/2019/10/11/new-study-says-workplace-bullying-on-rise-what-can-you-do-during-national-bullying-prevention-month/> (pridobljeno dne 6.11.2020)
- <https://dailynewsegyp.com/2018/12/03/it-is-more-than-sexual-violence-we-are-fighting-gender-based-war-egyptian-women-say/> (pridobljeno dne 6.11.2020)
- <https://timesofindia.indiatimes.com/life-style/relationships/love-sex/domestic-violence-on-the-rise-during-lockdown-heres-what-every-victim-should-know/photostory/75579902.cms> (pridobljeno dne 6.11.2020)
- <https://www.akinlaws.com/practice-areas/sexual-harassment/hostile-work-environment-sexual-harassment/> (pridobljeno dne 6.11.2020)
- <https://ndvlaw.com/marital-rape-can-a-husband-be-liable-for-rape-committed-against-his-wife/> (pridobljeno dne 6.11.2020)
- https://sw.hesperian.org/hhg/Where_Women_Have_No_Doctor:Wanawake wapo katika hatari kubwa zaidi ya magonjwa na afya duni (pridobljeno dne 6.11.2020)
- <https://www.trendsnhealth.com/child-sexual-harassment-on-rise/> (pridobljeno dne 6.11.2020)
- https://www.adsoftheworld.com/media/print/woman_22 (pridobljeno dne 6.11.2020)
- <https://drmache.com/love-doesnt-hurt-song-sad-reality-sexual-abuse-domestic-violence/> (pridobljeno dne 6.11.2020)
- <https://girlup.com/> (pridobljeno dne 6.11.2020)
- <https://weheartit.com/entry/35461436org/> (pridobljeno dne 6.11.2020)
- <https://manager.finance.si/8966992/Vera-kultura-in-tradicija-ne-smejo-biti-izgovor-za-nasilje-nad-zenskami?cctest&> (pridobljeno dne 6.11.2020)
- <https://thoughtcatalog.com/kay-mets/2015/04/why-is-domestic-violence-against-men-tolerated/> (pridobljeno dne 6.11.2020)
- <https://wallsheaven.com/photos/fist-pink> (pridobljeno dne 6.11.2020)
- <https://www.drqagliardi.com/emergency-eye-care/> (pridobljeno dne 6.11.2020)
- https://www.freepik.com/free-vector/international-day-elimination-violence-against-women_10071095.htm (pridobljeno dne 6.11.2020)
- <https://www.mladiplus.si/2019/11/25/bitka-proti-nasilju-nad-zenskami/> (pridobljeno dne 6.11.2020)
- https://lifetogetherforever.com/2015/0_3/how-to-know-if-you-are-in-a-dangerous-relationship/ (pridobljeno dne 6.11.2020)